VIERDE JAAR, N°. 664. **1840.** ZATURDAG, 4 JANUARIJ.

DE AVONDBODE,

ABONNEMENT
AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 200.
En bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PRIJZEN
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam*.............. [illegible]
en *Buitensteden* franco..... [illegible]
Advertentien.
ZEVEN REGELS of minder.............. [illegible]
Elken regel meer.................. - 2[illegible]
ZEGEL voor elke advertentie en herhaling.... - 30[illegible]

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

De Generaal van den Bosch.

Wat moet men wel denken van uitdrukkingen als deze, die wij onlangs in een dagblad aantroffen, «dat het zeer verkeerd is, dat een man, met zoo veel beleid en talenten begaafd, als de minister van Koloniën, in den nood zijn' meester zou verlaten, en het bestuur der staatshulk aan minder ondervinding en kunde overlaten.» Zijn deze uitdrukkingen niet hoogst ongepast, onkiesch en zelfs beleedigend? Dat het de woorden van eenen correspondent zijn, doet niets ter zake, in een dagblad, hetwelk nimmer iets plaatst, dat met de gevoelens der redactie niet overeenkomt. En ditzelfde blad matigt zich aan de voorlichter, de gids te zijn der Natie en der nationale vertegenwoordiging! Het is in dezen, zoo als, helaas! in meer andere opzigten, een voorlichter, een leidsman ter ondankbaarheid; want ondankbaarheid is het, van den generaal van den Bosch te zeggen, dat hij in den nood zijnen meester verlaat.

Of is men geene dankbaarheid verschuldigd, aan den man, wiens menschenliefde in 1817 het denkbeeld der armen-Koloniën niet enkel vormde, maar ook verwezenlijkte, en wiens volhardende ijver binnen den tijd van zes jaren, zoo wel in het Zuiden als in het Noorden van het Koningrijk, verschillende zoodanige Koloniën tot stand bragt, toen reeds bevolkt met ruim 4.000 zielen, die aan nijpende armoede, of zelfs aan de bedelarij waren onttrokken. — Andere landen roemden die schepping, stichtten ook armen Koloniën, en zegenen den naam van van den Bosch.

Doch de generaal deed meer. Niet allen weten, dat, om den voortdurenden bloei zijner schepping te verzekeren, hij niet enkel tijd en moeite daaraan gedurende jaren heeft moeten besteden, maar dat hij zich daarenboven aanzienlijke geldelijke opofferingen heeft getroost.

En verdient een zoo edel menschenvriend geene algemeene, geene innige dankbaarheid van zijne medeburgers? Of zou het gebrek aan dankbaarheid in dezen welligt te verontschuldigen zijn met het antwoord: dat dit alles reeds zeer lang is geleden! Ons geheugen kan in allen gevalle zoo zwak niet zijn, reeds nu te hebben vergeten de verpligting, welke Nederland aan hem heeft, met opzigt tot onze Oost-Indische bezittingen en hare producten.

Door een veeljarig verblijf in Indië, met Java van nabij bekend geworden, had zijn geest van opmerking hem geleid, om rijpelijk na te denken over de geschiktste middelen, om op dat vruchtbare eiland de welvaart van den inlander te vermeerderen, en tevens de productie uit te breiden. — Toen ons hernieuwd volksbestaan en de herstelde vrede niet die vruchten aanbragten, welke men gehoopt had, gaf hij de slotsom zijner nasporingen en opmerkingen in het licht, in eene *Beschouwing van de Nederlandsche Bezittingen in Azia, enz., in derzelver toestand en aangelegenheid voor dit Rijk*. En toen in het jaar 1829 onze geëerbiedigde Koning zich verhief boven den invloed der voor het stelsel van den generaal van den Bosch nadeelige gevoelens van allen, die van nabij met Java bekend waren, of dachten bekend te zijn, en met eenen scherpzinnigen blik alle de kansen en toekomstige voordeelen van dat stelsel doorziende, aan den heer van den Bosch den gewigtigen last, van welken alles afhing, opdroeg, om zijne denkbeelden te gaan verwezenlijken, toen stond hij reeds niet meer op het standpunt, waarop hij, bij de uitgave zijner *Beschouwing*, in 1818, gestaan had. Gewone verstanden vergenoegen zich bij eens opgevatte denkbeelden te blijven stil staan; maar niet zoo hij! Die tien jaren waren voor hem niet vruchteloos verloopen. Hoezeer van Java verwijderd, had zijn werkzame geest zich steeds met dat eiland bezig gehouden, had steeds over de beste middelen nagedacht om de welvaart aldaar te bevorderen en die aan de welvaart van het Vaderland dienstbaar te maken.

In den aanvang van het jaar 1830 zette de generaal van den Bosch voet aan wal op het eiland Java, nam als gouverneur-generaal het bewind over van den commissaris-generaal Dubus de Ghisignies — en, — onder Gods leiding, werd hij de weldoener, zou men niet wel mogen zeggen de redder, zijns Vaderlands.

Het stelsel van cultuur werd op Java ingevoerd, zoowel als dat van het vervoer der producten, door tusschenkomst van de Handel-Maatschappij, naar het Moederland, om, bij voorkeur aldaar, en niet op Java, verkocht te worden. In 1333 begon men van een en ander bereids eenige vruchten te plukken, want toen werden, behalve de renten en aflossingen der leeningen, ten laste der Oost-Indische Bezittingen gesloten, ruim *zes millioen* gulden in 's Rijks schatkist gestort. — In 1834 was de Handel-Maatschappij, die tot daartoe hoogstens 55 schepen naar Indië had kunnen bevrachten, in staat daarheen 86 schepen uit te zenden, en zij betaalde over dat jaar *vier millioen* gulden aan de Nederlandsche reederijen voor die bevrachting. — In 1835 bevond de Handel-Maatschappij zich in staat gesteld, de door Z. M. zoo edelmoediglijk gedurende verscheidene jaren voorgeschoten rente geheel af te betalen, en boven en behalve de 4½ pCt. renten, nog eene buitengewone uitdeeling van 4½ pCt. op de Aandeelen te doen.

En is niet de bloei van Java sedert steeds toegenomen, en toegenomen op eene schier ongeloofelijke wijze? — Van jaar tot jaar heeft men behoefte gehad aan meerdere scheepsruimte, — dus vermeerdering van scheepsbouw en meerdere welvaart der scheepsreederijen, — van jaar tot jaar zijn er meerder producten van allerlei aard uit Indië in Nederland aangebragt — dus uitgebreidere omzet, en vermeerderde uitvoer naar alle oorden van Europa; — van jaar tot jaar heeft de Handel-Maatschappij zich in staat bevonden aanzienlijke uitdeelingen te doen; — van jaar tot jaar is 's Rijks kas met meer aanzienlijke bijdragen uit de Indische kas gestijfd geworden. Algemeene welvaart is op die wijze verspreid, allerlei klassen van nijvere ambachtslieden, schippers, trafijkanten en kooplieden, de rentenier, alsmede in het algemeen alle standen der burgermaatschappij; — allen, allen hebben uit die milde bron hunne welvaart zien vermeerderen.

En heeft Nederland niet dit alles, naast God, grootendeels te danken aan de maatregelen, door den generaal van den Bosch genomen, aan het stelsel, door hem ingevoerd? — En dit alles zou geene warme, geene innige, geene duurzame dankbaarheid vereischen!

Nu vrage men zich onpartijdig af, hoe is, zoowel binnen als buiten de Kamer, (buiten slechts in een paar dagbladen), de zoo heldere, zoo duidelijk uiteengezette, zoo overtuigend gestelde redevoering des Ministers van den Bosch, op den 16 Dec. in Committé-Generaal uitgesproken, (zie *Avondbode* N°. 651), beoordeeld geworden. Welken invloed vooral heeft zij op de leden der Tweede Kamer uitgeoefend?

Verdiende niet de minister van den Bosch een onbepaald geloof, toen hij zeide: «De voorgestelde leening van 40 millioen is derhalve geen kapitaal, bestemd om reeds gedane, of nog te doene verteringen te bestrijden. Het is een bedrijvend kapitaal, bestemd om de baten der schatkist aanzienlijk te vermeerderen, en wel tot zoodanig bedrag, dat daardoor het evenwigt tusschen de ontvangsten en uitgaven van den Staat wordt hersteld. » [illegible] is een kapitaal [illegible] voor het aangenomen systema van cultuur, handel en scheepvaart, en dus bestemd, om zoo ter bevordering van onze nationale nijverheid, als van 's Rijks inkomsten, te worden aangewend.»

Verdiende de schepper van dat stelsel geen onvoorwaardelijk geloof, toen hij verder zeide: «*Ik ontveins het geenszins, dat zonder een bedrijvend kapitaal, geëvenredigd aan de waarde der producten*, DAT STELSEL NIET KAN BLIJVEN BESTAAN.»

Merkwaardig zijn niet minder de woorden, door den minister bij dezelfde gelegenheid, gesproken, over het ontstaan der schuld van 10 millioen. Die stortingen hebben plaats gehad, op *voorafgaande berekening*, wat in ieder jaar gestort zou kunnen worden, en zijn alsdan bij Koninklijke besluiten vastgesteld. Van daar de bepaling, dat over 1835 tot de helft van 1838 *f* 42,187.000 in 's Rijks schatkist zou worden overgebragt. Daarop nu is 10 millioen, over dit tijdperk, te kort geschoten, en dit is veroorzaakt:

1°. Door een gedeeltelijk misgewas van de koffij in 1833, waardoor *f* 5,600.000 minder aan producten geleverd zijn, dan de *berekening* daarvan had doen verwachten.

2°. Door den lagen prijs der producten in 1838, daar in dat jaar niet alleen goedkooper, maar ook minder is verkocht, dan anders zou hebben plaats gehad, namelijk, slechts voor ruim 21 millioen gulden; van daar het groote restant van 13 millioen met ultimo van dat jaar.

3°. Omdat, op een excedent van 24 millioen over 1839, door de Handel-Maatschappij slechts 14 millioen, bij gebrek van kapitaal, heeft kunnen worden voorgeschoten.

Ziedaar, waarom er 10 millioen aan de schatkist zijn schuldig gebleven.

Men geve dit ieder onpartijdige te beoordeelen, en niemand zal er duidelijkheid en afdoende klaarheid van uiteenzetting in miskennen; niemand zal aarzelen zijne goedkeuring aan de voorgestelde wet te schenken.

En wat leveren nu de, twee dagen later daaromtrent geopende, publieke beraadslagingen op?

Een lid (v. D. v. I.) spreekt van kunstmatige berekeningen om de meerderheid te verwerven. Hij zegt, dat hem was gebleken, dat er millioenen schats gebezigd zijn, zonder toestemming der Staten-Generaal, en dat de Handel-Maatschappij onmatige winsten heeft getrokken. (Het geachte lid vergeet van een en ander de bewijzen te leveren, die bij zulke zware beschuldigingen wel een vereischte zouden zijn geweest.) Overigens weigert hij zijne toestemming tot de wet, om redenen, die niets met de onderhavige wet gemeens hebben, en dezelfde verklaring wordt mede afgelegd door verscheidene andere leden.

Wat het lid Romme door duidelijkheid verstaat, begrijpen wij in geenen deele, wanneer wij dien geachten Redenaar hooren zeggen, «dat het hem, in weêrwil van de ingewikkelde argumentatiën voor de wet, nog niet gelukt is, om daaruit eene wezenlijke regtvaardiging van de schuld, waaruit zij is voortgesproten, op te delven.» — Het schijnt ook, als of het lid Schimmelpenninck niets van des ministers redevoering begrepen heeft, wanneer hij spreekt van de *ruim elf* millioen, als zuiver overschot van de Overzeesche Bezittingen, terwijl toch de minister met zoo vele woorden van *twee en twintig* millioen heeft gesproken.

Doch genoeg reeds. Zonder elke redevoering in de bijzonderheden na te gaan, zoo bleek overtuigend, dat sommige leden der vergadering de toelichtende redevoering van den minister van den Bosch beschouwden als volstrekt niet gehouden, en terugkwamen op aanmerkingen of veronderstellingen of gissingen, welke in die redevoering hare beantwoording gevonden hadden. Voor zulke leden, en die, welke hunne afkeurende stem verklaarden te willen putten in redenen, buiten de wet gezocht, gold geene redenering, geene logische gevolgtrekking, geen bewijsgrond. En wanneer nu de minister bespeurde, dat de zoodanig gestemde leden nagenoeg de helft of meer nog der presente leden uitmaakten, en nog andere leden verklaarden de wet te zullen afstemmen, omdat er ook 4 millioen voor het amortisatie-syndicaat in dezelve waren begrepen, — wie kan het hem dan ten kwade duiden, dat hij op den 20 Dec., den derden dag der discussie, zijne redevoering aanving met van de waarschijnlijkheid te gewagen, dat hij op het punt is, zijne staatkundige loopbaan te besluiten. Welke zijn overigens de verdere premissen zijner redevoering. (Zie *Avondbode* N°. 655), dat, volgens zijne overtuiging, «*de aanneming der wet* IN HET BELANG *van het Vaderland gevorderd wordt*; en dat de verwerping, in hare gevolgen, tot onzen ondergang leiden kan.» En wat laat hij er op volgen: «Zoo het mij slechts gelukt, U Edel Mogenden te overtuigen, dat eene *hooge noodzakelijkheid*, uit het *belang van den Staat* ontsproten, het aannemen der wet aanraadt, dan durf ik van uwe vaderlandsliefde het goedkeuren derzelve verwachten, waartoe geene andere drangreden U Edel Mogenden welligt zou hebben kunnen bewegen.»

«Het heil van den Staat is de hoogste wet, en hij, die daaraan het grootste offer gebragt heeft, de grootmoedigste, de deugdzaamste man.»

De redevoering zelve willen wij niet ontleden. Zeker indien iemand voor overtuiging vatbaar is, dan moet hij overtuigd worden, dat, welke ook de nominale schuldenlast moge wezen, daarvan met het aanstaande jaar slechts ruim *twaalf millioen* renten door de ingezetenen gedragen worden. «Het zijn onze Overzeesche Bezittingen, die onze lasten zoo zeer hebben verligt, en het zijn deze, die, reeds nu, de middelen aanbieden, om het evenwigt tusschen staats-ontvangsten en uitgaven te herstellen, en die, mildelijk verpleegd, ook het hunne zullen bijdragen, om onze staatsschuld, in weinige jaren, binnen gepaste grenzen te beperken.»

«*Van het aannemen der Wet*, zegt de minister nog, *is het lot van het ingevoerde koloniale stelsel afhankelijk; en van dat stelsel het lot van den Staat.* — Doet de bronnen van den kolonialen bloei opdroogen, en de welvaart van ons Vaderland verschroeit, onze scheepvaart, onze thans zoo bloeijende handel, zinken in het niet terug, en vele voorname takken van ons volksbestaan gaan te niet.»

Men leze nog daarenboven, hoe de minister zijne redevoering eindigde:

«Ik herhaal het, Edel Mogende Heeren! weigert Indië den noodigen bijstand, en alles is verloren!

«Gevoelt, hoe het, onder zulke omstandigheden, mij te moede zou moeten zijn. Ik heb veertig mijner beste levensjaren besteedt aan het opsporen en daarstellen der middelen, om deze, vroeger nuttelooze bezittingen te maken tot eene goudmijn voor mijn Vaderland; ik heb daarin mogen slagen, boven bidden en wenschen — en deze vruchten van zoo veel zorg

MENGELWERK.

ZUSTERLIEFDE.

In zekeren winternacht was een jong meisje aan eenen haard gezeten, waarin de overblijfselen van een groot vuur langzamerhand tot asch verteerden; de kamer werd flaauw door eene lamp verlicht en door het gansche huis heerschte eene diepe stilte; nu en dan door eenen slag aan de deur afgebroken. Dan liep het meisje naar het venster, zag op de binnenplaats en kwam langzaam terug. «Hij was het niet!» zeide zij verdrietig in zich zelve, terwijl hare blikken zich op eene pendule vestigden, en op haar zacht gelaat waren onrust en droefheid geteekend.

In dit oogenblik riep eene mannenstem uit een nabij gelegen vertrek: «CLARA, is uw broeder nog niet te huis?» — «Neen, mijn vader,» antwoordde zij vreesachtig, «maar het is nog niet zeer laat.» — «Ik heb daar even de pendule half een hooren slaan.» — «Ja, maar zij gaat voor.» — «En sedert wanneer?» — Toen werd het weder stil, maar kort daarop hoorde men hevig aan de voordeur kloppen en iemand liep neuriënde den trap op. CLARA snelde haren broeder FERDINAND te gemoet, en ontving hem in hare kamer, opdat haar vader hem niet hooren zoude. «Wat komt gij laat te huis, FERDINAND!» sprak zij; «ik was zoo ongerust.» — «Wees toch niet bevreesd, want zoo ik door roovers werd aangevallen, kan ik mij immers verdedigen?» — «Neen, dit vrees ik niet, want gij hebt moed; maar kunt gij, na uwe belofte van gisteren, onzen vader nog bedroeven, door zoo laat te huis te komen?»

«Mijn vader zou mij, die reeds twintig jaren oud ben, nog wel aan den leiband willen houden; en dit past mij niet. Ik kom uit de Opera, zustertje, waar ik een overheerlijk stuk gezien heb! Verbeeld u, dat...»

«Ik heb te veel verdriet om naar u te luisteren.» — «In dit geval wensch ik u goeden nacht.» De jongeling op nieuw achteloos neuriënde, trad zijne kamer binnen, waar hij spoedig in een' diepen slaap viel, terwijl de arme CLARA, door hare bittere overdenkingen gekweld, nog wel twee uren wakker bleef. Haar broeder, die beminde deelgenoot harer kinderlijke vermaken, op wiens schoone gestalte en bevallig vernuft zij zoo trotsch was, verijdelde alle hare verwachtingen. Door jeugdige ligtzinnigheid vervoerd, maakte hij vele verkwistingen, gaf zich geheel aan buitensporig vermaak over, en hoorde met onverschilligheid de verwijtingen zijns vaders aan; en evenwel was de heer D.... een man, vol braafheid en doorzigt. Toen hij bemerkte, dat slechte raadgevingen zijnen zoon het dwaalspoor deden volgen, onderhield hij hem hierover met zachtheid en hartelijkheid, en betaalde zijne eerste schulden, welke echter nog al belangrijk waren. Doch deze zachtzinnige behandeling had op FERDINAND geene uitwerking, en zijn gedrag bleef even berispelijk. Hij verzuimde zijne studiën; met rijke jonge lieden zonder bezigheid, door den band van het vermaak, vereenigd, hield hij elken dag braspartijen, en maakte allerlei dwaze verteringen, schoon hij wel wist, dat het vrij beperkt inkomen van zijn' vader voor zulke verkwistingen ontoereikend was. Toen de heer D.... gewaar werd, dat zijn zoon zich op nieuw in zware schulden had gestoken, zag hij zich verpligt, om eenen gestrengen toon tegen FERDINAND te voeren, welke deze eerste bestraffing met eene beleedigende koelbloedigheid ontving, en zonder CLARA's bemiddeling, zoude er gewis een hevig tooneel hebben plaats gehad. Maar de schuldige zoon, alhoewel hij beterschap beloofde, veranderde echter niet van gedrag.

Den volgenden morgen begroette CLARA haren vader met eenigen angst; want zij las diepe zorgen in de sombere plooijen van zijn voorhoofd, en vreezende, dat deze nieuwe ongehoorzaamheid van haren broeder hiervan de oorzaak zijn mogt, trachtte zij hem zoo veel mogelijk te verontschuldigen, maar op het zelfde oogenblik trad FERDINAND binnen. Hij veinsde de ontevredenheid zijns vaders niet te bemerken, hield zich, of hij zeer opgeruimd was, sprak nog over de nieuwe opera, maar de heer D... bleef ernstig en afgetrokken, en CLARA kon hare tranen niet weêrhouden.

FERDINAND sprak luidruchtig, zong, en wandelde door de kamer, om zijne verlegenheid te verbergen, toen de heer D. eindelijk zich tot hem wendende, op een' gestrengen toon zeide: «In plaats van te zingen, zoudt gij mij willen zeggen, wie van ons beiden dezen wissel zal betalen?» FERDINAND verbleekte, aarzelde, en antwoordde eindelijk met eene bevende stem: «Mijn vader, het stond mij vrij, om dit geld te verteren, want bij mijne meerderjarigheid zal ik immers mijn aandeel in het vermogen mijner moeder bezitten.» — «FERDINAND,» antwoordde de heer D., met verontwaardiging, «uw slecht gedrag kan ik u vergeven, maar nimmer zult gij mij ongestraft beleedigen. Vertrek! verwijder u terstond uit deze woning! ik verklaar u meerderjarig; gij kunt bij mijn' notaris gaan; daar zal u de rekenschap mijner voogdij voorgelegd worden. Gij zijt mijn zoon niet meer; van nu af aan zijn wij elkander vreemd.» De ligtzinnige FERDINAND daarop alle ontzag uit het oog verliezende, riep blijmoedig uit: «Ik heb lang genoeg in slavernij gezucht; thans ben ik vrij!» waarna hij het vertrek met overhaasting verliet. Verbazing en smart deden den heer D. eenige oogenblikken onbewegelijk staan, en vervolgens doorliep hij de kamer met een' bevenden en onzekeren stap. CLARA wierp zich voor hem op de knieën. «Mijn vader,» sprak zij, «ik bid u, bedaar; mijn broeder is driftig, en dan weet hij niet, wat hij zegt.» De heer D. wendde het hoofd om. «Ik zweer,» riep de verontwaardigde grijsaard uit, «dat die onbeschaamde nooit weder een' voet over mijnen drempel zal zetten.» Het hevig gesnik van CLARA, wel verre van haars vaders gramschap te doen bedaren, strekte nog om hem te verbitteren.

Des avonds beval de heer D. den dienstboden zich ter ruste te begeven, en ging zelf rond om de deuren te grendelen. CLARA, van schrik doordrongen, deed eene nieuwe poging ter gunste van haren broeder, maar de heer D., zonder naar haar te luisteren, begaf zich stilzwijgend naar zijne kamer. Vreeselijk werd CLARA door de gramschap van haren vader geschokt.

Zij bleef den ganschen nacht op, vreezende en hopende te gelijk, dat haar broeder zou terugkomen, doch dit geschiedde niet, en, hetzij uit schaamte of uit hoogmoed, deed FERDINAND geenen stap, om zich met zijnen vader te verzoenen. Acht dagen daarna liet de heer D. zijnen zoon eene som van veertig duizend francs, hem uit de nalatenschap zijner moeder toekomende, overhandigen. CLARA schreef hem te vergeefs verscheidene brieven, waarin hare zusterliefde op de treffendste wijze doorstraalde, om FERDINAND te smeeken, dat hij tot inkeer zou komen; maar de ongelukkige jongeling, door valsche vrienden verblind, gaf zich aan de buitensporigste verkwistingen over. Hij hield dienstboden, paarden, en leefde als of zijn gering vermogen onuitputtelijk ware geweest. Twee jaren daarna bleef hem van zijne veertig duizend francs niets overig; toen leende hij van zijne vrienden, welke stap hem tot nadenken bragt. Hij zag de noodzakelijkheid in van eenige geldwinnende bezigheid te zoeken, doch zijne studiën sedert lang geheel ver-

en arbeid staan nu aan EEN VERSCHIL IN BEGRIPPEN te worden opgeofferd! Ik zou het werktuig moeten worden om zelf te vernietigen, wat ik met zoo veel moeite en gevaren heb opgebouwd? Neen, Edel Mogende Heeren! dat zou te veel zijn verlangd.

«Ik heb voor mijn Vaderland, voor het geluk mijner medeburgers kunnen zwoegen en slaven, — ik geloof, is het nood, er ieder ander offer aan te kunnen brengen; — maar de slooper te zijn van hunne welvaart, met eigene handen den bloei onzer koloniën of van onzen handel ter aarde te bestellen — dat kan, dat wil ik niet!»

In weêrwil van dat alles, werd de wet afgestemd! — Thans, zelfs, nu de generaal van den Bosch werkelijk als minister is afgetreden, ontziet men zich niet hem te verguizen! Maar, Edele man! weldoener uwes Vaderlands, de schuld daarvan kome niet over de Natie. De Natie vereert U en weigert ook geen geloof aan uwe woorden! Moge daarom de Almagtige onafzienbare rampen afwenden, waarmede de afstemming der wet het Nederlandsche volk bedreigt! Doch, hoe dit ook zij, Uw naam, waardige man, blijft in eere, ook voor het verre nageslacht!

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 3 Jan. Men verneemt, dat op den 3 Februarij aanstaanden voor het Provinciaal Geregtshof te 's Gravenhage de pleitooijen in appel in de zaak van den heer W. C. Brade, tegen de Hollandsche Spoorweg-Maatschappij, zullen voorkomen.

Tevens berigt men ons, dat de genoemde ingenieur bij het gouvernement in oppositie is gekomen, wegens het verleenen der concessie ter voortzetting van den Haarlemmer Spoorweg tot Rotterdam.

— Men schrijft ons, dat Z. M. aan den heer T. Sprengers, op zijn verzoek, eervol ontslag heeft verleend als plaatsvervanger bij het kantongeregt te Vegchel; en aan den heer H. Ten Kate Ov., mede op zijn verzoek, eervol ontslag heeft verleend als plaatsvervanger bij het kantongeregt te Enschede.

— Bij besluit van Z. M. zijn benoemd: Tot hoogdijkheemraden van het Oude Land van Altena (Noord-Braband), Jan Hendrik van Ouwerkerk, Peter van Eeten en Hendrik de Jong Hzn.; tot dijkgraaf van den buitendijkschen polder van IJdoorn, onder Ransdorp c. a. (Noord-Holland), Jan Jongh Visscher; tot heemraad voor de stad Amsterdam, bij den Zeedijk beoosten Muiden, jhr. Henrick Backer; tot lid van het polder-bestuur van den polder Nieuw-Mathenesse (Zuid-Holland), Willem Nicolaas Cool; tot schout en secretaris van den polder van Tienhoven (Utrecht), Jan van den Andel; tot heemraad in het zesde dijks-district in de provincie Overijssel, Lambertus Theodorus Zebinden; tot dijksgedeputeerde bij de vijf deelen zeedijken, contributie binnendijks (Vriesland), J. M. van Beijma thoe Kingma; tot dijksgedeputeerde bij de vijf deelen zeedijken, contributie buitendijks (Vriesland) mr. A. Telting.

— Aan de bij ons ontvangen *Javasche Couranten*, loopende tot den 21 September l.l., ontleenen wij het volgende:

Door Z. Exc. den gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië zijn de volgende dispositiën genomen: Benoemd: tot predikant der eerste klasse bij de Evangelische Luthersche gemeente te Batavia, de onlangs uit Nederland aangekomen predikant T. Jutting. — Op verzoek gepensioneerd: de kapitein van het algemeen depôt, W. G. Schouten. — Op non-activiteit gesteld: de chirurgijn der tweede klasse, H. Schultz.

BATAVIA 25 Aug. 1839. Gisteren, bij het opgaan der zon, kondigde een salvo uit het geschut dezer hoofdplaats aan, dat Nederland en Nederlandsch Indië weder gedurende een jaar het onwaardeerbaar voorregt hadden genoten van het behoud des levens van onzen beminden Koning. De viering dezer verjaring was ditmaal, door eene bijkomende omstandigheid, buitengewoon plegtig en feestelijk. Niet alleen dat de schutterij, bij de door Z. Exc. den gouverneur-generaal, in den vroegen morgen, gehouden wapenschouwing over de troepen, voor het eerst met het vaandel prijkte, hetwelk kort te voren, op grond eener vroegere toezegging, aan dezelve geschonken was, maar tevens werd het nieuwe kerkgebouw op het Koningsplein, waaraan in 1835, op 's Konings verjaardag, door den toenmaligen gouverneur-generaal ad interim J. C. Baud, de eerste steen was gelegd en de naam van *Willems-Kerk* gegeven, Godsdienstig ingewijd, ten gebruike der Hervormde en Evangelisch Luthersche gemeenten. Deze kerkelijke plegtigheid, waartoe juist deze dag opzettelijk gekozen was, werd door Z. Exc. den gouverneur-generaal, deszelfs gemalin en dochter, bijgewoond, alsmede door de leden in den raad van Indië, door de geestelijken en kerkeraden van de voormelde en der Katholijke en Engelsche gemeenten, door de aanwezige hoofd-ambtenaren en hoofd-officieren en verder door eene talrijke schare ingezetenen van onderscheiden gezindten. Na het binnentreden van den gouverneur-generaal, die aan den ingang van het kerkgebouw door eene commissie uit de kerkeraden der beide gemeenten ontvangen, en naar de voor Z. Exc. en derzelver familie bestemde zitplaatsen geleid werd, opende de predikant N. Pluim Mentz, ten half tien ure, de plegtigheid der inwijding, door eene toepasselijke leerrede, ontleend uit Exod. 20: 24*b*. «*Overal waar ik mijns Naams gedachtenis zal stichten, zal ik tot u komen en u zegenen.*» Aan den gouverneur-generaal werd de dank der gemeenten toegebragt voor deszelfs ernstige medewerking tot spoedige voltooijing eener kerk, welke de hoofdstad tot luister en sieraad strekt, en in eene sedert jaren gevoelde behoefte ter algemeene bevrediging voorziet. De redenaar rigtte wijders het woord tot degenen, die deze voltooijing, onder de bekwame leiding van den bouwkundigen heer J. H. Horst, hadden helpen bestieren; en besloot met het uitspreken van zegenwenschen, inzonderheid over den Koning en het Koninklijke huis. Het plegtige van den stond werd indrukwekkend vermeerderd door de meesterlijk uitgevoerde *Cantate*, door Dr. S. A. Buddingh, voor deze gelegenheid in allertreffendste bewoordingen vervaardigd, en door den heer Th. de Klerk met veel talent en bij uitstek doelmatig gecomponeerd. Reeds vóór lang had zich de zang- en toonkunstige vereeniging *Eruditio Musica*, bij monde van verscheiden harer leden, aangeboden, om hare talenten aan dit Godsdienstig feest dienstbaar te maken; met erkentelijkheid was dit aanbod ontvangen, en nog hooger gewaardeerd geworden, toen men ook verscheiden dames zich daaraan met hare vocale gaven zag aansluiten. De *Cantate* werd gedeeltelijk in het midden der leerrede en gedeeltelijk aan derzelver slot, onder instrumentale begeleiding, gezongen. Na den afloop dezer heugelijke kerkplegtigheid, welke ongeveer anderhalf uur duurde, verleende de gouverneur-generaal ten 12 ure, in het hôtel op Rijswijk, algemeene audientie en ontving Z. Exc. de gelukwenschen voor den Koning, eerst van den raad van Nederlandsch Indië, en vervolgens, in deszelfs tegenwoordigheid, van de onderscheiden departementen en militaire en civiele autoriteiten, en ingezetenen, waarna het geschut andermaal een salvo loste, hetgeen des namiddags ten zes ure herhaald werd. De troepen, te Weltevreden en Rijswijk in garnizoen, werden dezen dag buitengewoon onthaald. Des avonds vereenigde zich een talrijk gezelschap in het gebouw de *Harmonie*, tot een bal en souper. De vele genoodigden deden ondubbelzinnig van hunne gevoelens blijken, toen de gouverneur-gener. aan den disch eene toast instelde, om ook bij deze gelegenheid hulde toe te brengen aan den Vader des Vaderlands, den besten der Koningen, wiens roem tot in het verste nageslacht gevestigd is, door de wijsheid en de edelaardigheid, welke hem persoonlijk kenschetsen en hem den eerbied en de liefde van zijne onderdanen, zoo in Nederland als Nederlandsch Indië, duurzaam hebben verzekerd. Na de bezigtiging van een vuurwerk, werd de dans hervat en tot laat in den nacht voortgezet. De zeer fraaije illuminatie voor het gebouw *de Harmonie*, aan de overzijde der rivier, trok aller opmerking tot zich.

'S GRAVENHAGE 2 Jan. Z. M. en eenige leden van het Koninklijk geslacht hebben dingsdag avond het biduur, dat bij gelegenheid van het Oude jaar gehouden werd, onder het gehoor van den weleerwaarden heer hofkapellaan Dermout, in de Groote Kerk bijgewoond. Gisteren morgen waren Z. M. de Koning, HH. KK. HH. de Prins en Prinses van Oranje en alle overige leden van het Koninklijke geslacht tegenwoordig bij de Godsdienstoefening in de Kloosterkerk, ter gelegenheid van het Nieuwe jaar, waar de weleerwaarde heer Timmers Verhoeven het woord voerde.

— Gisteren middag is, bij gelegenheid van het Nieuwe jaar, gala diner van 90 couverts ten hove geweest, waarbij tegenwoordig waren de leden van het Koninklijk geslacht, de hertog en hertogin van Saksen-Weimar, 's Konings ministers, het corps diplomatique, de staatsraden en andere aanzienlijke personen.

MIDDELBURG 1 Jan. Men verneemt, dat dezer dagen door den heer staatsraad-gouverneur van deze provincie, naar aanleiding van Zr. Ms. besluit van 4 Aug. ll. (*Staatsblad* n°. 37), ruim zeven duizend bewijzen van ontslag, in allezins vereerende bewoordingen opgemaakt, aan de plaatselijke besturen in het gewest zijn afgezonden, ter uitreiking aan zoo vele ingezetenen, welke, in de jaren 1830 en 1831, door vrijwillige plaatselijke dienst, zoo bij de schutterij, de volksmagt tot het bewaken der kusten en afwering van vijandelijke strooptogten ingesteld, als bij andere plaatselijke gewapende corpsen, op eene loffelijke wijze, tot instandhouding van goede orde en rust binnen 's lands hebben medegewerkt.

Part. Corresp. NIJMEGEN 2 Jan. Men heeft vóór eenige dagen tusschen de dorpen Beek en Wielderen een groot aantal gebakken Romeinsche steenen gevonden, waarop de namen staan van eenige legioenen, die in den omtrek van Nijmegen gelegerd zijn geweest. Deze steenen worden algemeen voor den grondslag eener waterleiding gehouden.

FRANKRIJK.

Part. Corresp. PARIJS 31 Dec. Er is alhier werkelijk ernstig sprake van eene verandering van Ministerie, maar men zal daartoe niet dan na de behandeling van het adres overgaan. Het schijnt, dat de portefeuille van Binnenlandsche Zaken aan den heer Guizot zal gegeven worden; de heer Duchâtel zal alsdan tot minister van Financiën, de heer Passy tot minister van Openbare Werken en de heer Dufaure tot minister van Justitie benoemd worden. De heeren Teste, Schneider en Villemain zullen aftreden en door den heer Cousin en den generaal Cubières vervangen worden.

Gisteren is aan de Spaansche ambassade alhier het belangrijke berigt ontvangen, dat St. Sebastiaan, de hoofdstad van de provincie Guipuscoa, zich van Spanje heeft afgescheiden en de *Fuëros* van de hand gewezen, zoodanig als zij voor de Baskische gewesten zijn toegestemd.

ENGELAND.

Part. Corresp. LONDEN 31 Dec. H. M. de Koningin zal, naar men zegt, den 9 Jan. voor eenige dagen in de stad komen, om den 16 het Parlement in persoon te openen. Wanneer de huwelijks-plegtigheid zal plaats hebben, schijnt nog niet bepaald te zijn; de 4 Februarij wordt als de waarschijnlijkste dag opgegeven. Men zegt, dat er weinige plegtigheden bij die gelegenheid zullen plaats hebben, en dat er bij de inzegening in de kapel van St. James, niet meer personen tegenwoordig zullen zijn, dan volstrekt noodzakelijk is. Na de inzegening zal H. M. zich, met Hoogstderzelver echtgenoot, terstond naar Windsor begeven, om aldaar eenigen tijd, ver van het gewoel der hoofdstad, in stilte door te brengen, *to spend the Royal honeymoon*, zeggen de dagbladen.

— Men spreekt van de volgende veranderingen, welke er eerlang in de administratie plaats zullen hebben: lord Ebrington zal, naar men zegt, minister van Binnenlandsche Zaken worden, in de plaats van lord Normanby, en zal in het lord-luitenantschap van Ierland vervangen worden, door den hertog van Devonshire. Lord Normanby zal als ambassadeur naar Parijs gaan, in de plaats van lord Granville, die als gouverneur naar Oost-Indië zal gaan.

— O'Connell heeft onlangs, in eene rede, te Dublin gehouden, lord Brougham verweten, dat hij de ongevoeligste man van talenten in de wereld is, naardien hij vóór eenige weken, als eerste rouwdrager, het lijk zijner eenige dochter ten grave vergezeld heeft. Het is zeker in Ierland geen gebruik, dat naastbestaanden bij de begrafenis tegewoordig zijn; doch wat moet men denken van het gevoel van eenen man, die zulke aanmerkingen in het openbaar kan maken.

— Men schrijft van Leeds, dat aldaar, met het stilstaan der fabrijken in den winter, meer dan 10,000 zielen, vrouwen en kinderen mede gerekend, zonder brood zijn.

— Te Falmouth zijn, met de pakketboot *de Seagull*, als passagiers van Brazilië aangekomen, graaf Ney, behoorende tot de Fransche ambassade te Rio, en Senhor Candido Baptiste, voormalig minister van Financiën, op zijne reis naar Rusland. Men zegt, dat de laatstgenoemde volmagt heeft, zoo mogelijk, in Engeland eene nieuwe geldleening te sluiten, en tevens last heeft bij het een of ander hof in Europa, voorstellen te doen, ten einde een Europesche prins de echtgenoot van de oudste zuster des keizers worde.

— Van Malta schrijft men van den 18 December: De Perzische prinsen zijn nog voortdurend in Egypte; zij wachten, naar men zegt, op brieven van Rusland, welke hun eene veilige terugreis naar hun vaderland moeten verzekeren. Hun voornemen is, als de feestdagen over zijn, naar Mecca te vertrekken. Zij staan in geene bijzondere betrekking tot, of verstandhouding met Mehemed-Ali, die hen echter met onderscheiding behandelt, hen van alles voorziet, en de kosten hunner reis door Egypte betaalt; zij hebben eenige Perzianen in hun gevolg, welke Engelsche en Russische boeken bij zich hebben, en in hoog figuurlijken stijl van Engeland en Rusland spreken, welke zij twee reuzen noemen, tusschen welke Perzië, als een dwerg geplaatst, veel gevaar loopt van plat gedrukt en vermorseld te worden. Men schrijft verder uit Malta, dat men van Alexandrië verneemt, dat de Onder-Koning geen plan heeft, het leger in Syrië te laten voortrukken, uit vrees van het Europeesch verbond te mishagen; doch, dat hij evenmin plan heeft de Turksche vloot terug te geven, vóór dat aan zijne eerzuchtige wenschen voldaan is, welke niets minder ten doel hebben, dan den troon van Konstantinopel.

— Met de stoomboot *Braganza*, zijn er heden brieven van Portugal ontvangen, van den 24 dezer. De Portugesche dagbladen gaan voort, het gouvernement aan te hitsen, om aan Engeland eene schitterende voldoening te vragen, voor het vernielen van twee slaven-schepen door de *Columbine*; daar het gouvernement echter nog geene officiële berigten had, kon het nog niets in deze zaak doen. De aanspraak der Koningin, bij de opening der Cortes, zoude, naar men zeide, een getrouw tafereel van den toestand des lands ophangen, hetwelk alles behalve een vrolijk uitzigt voor de Portugesche renthouders zal opleveren. — Men had te Lissabon berigten van eenen verschrikkelijken storm, welke op het eiland St. Michael, een der Azorische eilanden, gewoed heeft. De zee is bij die gelegenheid 30 voet gerezen, en heeft een aantal huizen en pakhuizen, ter waarde van een half millioen £, verzwolgen. — De jonge Remechido, een der hoofden van de guerilla's, vóór zes weken gevangen genomen, is in de gevangenis te Faro, aan zijne wonden overleden. — Graaf Linhares stond op het punt, om als ambassadeur, tot het sluiten van een handelverdrag, naar Brazilië te vertrekken.

— In eenen brief van Athene van den 27 November, in de *Echo de l'Orient*, te vinden, wordt gezegd, dat er in den kabinetsraad, door den Koning gepresideerd, besloten was, den heeren Wright en Eynard te veroorloven, eene nationale bank in Griekenland op te rigten; doch de *Mercure* van Syra van den 30 November, verzekert, hetgeen ook door bijzondere brieven, alhier ontvangen, bevestigd wordt, dat alle onderhandelingen op dat onderwerp afgebroken zijn, en dat de heeren Hamon en Lloyd, agenten van Wright en Eynard, Athene reeds verlaten hebben.

— Volgens brieven in de *Times*, is de nieuwe komeet in den nacht tusschen woensdag en donderdag ll. alhier, te Kensington door sir J. South gezien, digt bij Σ in het gestarnte van den Slang en overgaande in dat van Ophiulphus. De heer S. B. Woolhouse heeft hare dagelijksche beweging, volgens de waarnemingen te Altona gedaan, berekend; zij zal op het einde dezer week in haar perihelium zijn.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT 31 Dec. Volgens berigten uit Presburg, zullen de zittingen van den Hongaarschen landdag waarschijnlijk tot in het aanstaande voorjaar aanhouden; alsdan zal ook de krooning van H. M. de Keizerin van Oostenrijk als Koningin van Hongarije, plaats hebben. Men is met de werkzaamheden van den Hongaarschen landdag, tot nog toe, niet zeer tevreden, doordien de leden van denzelven den tijd met debatten over grondbeginselen doorbrengen.

ITALIË.

ROME 16 Dec. Eenige dagen geleden, werd, zoo als reeds vroeger gemeld is, de alhier aanwezende vorst Radziwill, door den heer von Buch, zaakgelastigde van Z. M. den Koning van Pruissen, aan Z. H. voorgesteld. De wijze, waarop beiden door den Paus zijn ontvangen, was zoo welwillend, dat zulks bij velen de hoop op eene spoedige afdoening der kerkelijke geschillen tusschen Pruissen en den Heiligen Stoel heeft opgewekt. Intusschen gelooven wij, dat het voorbarig zou zijn, om uit het gedrag van Z. H. den Paus, bij gelegenheid dezer audientie, al te gunstige gevolgtrekkingen af te leiden.
(*Allgem. Zeitung.*)

TURKIJE.

VAN DEN DONAU 21 Dec. De keer, welken de Oostersche aangelegenheden in den laatsten tijd genomen hebben, heeft ontegenzeggelijk het verbond der vier Westelijke Mogendheden geheel ontbonden, terwijl dat der drie Oostersche nog voortdurende van kracht blijft. Men mag veronderstellen, dat, wanneer de de te Londen aangeknoopte onderhandelingen niet tot eene oplossing van het Turksche-Egyptische vraagstuk geleiden, waaraan echter geenszins te twijfelen valt, Engeland, zoo al niet formeel, ten minste daadwerkelijk en met directe bedoeling tot het verbond der Oostersche Mogendheden zal toetreden; hetgeen ten gevolge zal hebben, dat het gewrocht van Talleyrand, hetgeen die staatsman als zijn diplomatisch meesterstuk beschouwde, van zeer korten duur zal geweest zijn. Omtrent de grondslagen, op welke tot de bevrediging van het Oosten zou kunnen besloten worden, kan men slechts vermoedens opperen. Met eenige zekerheid veronderstelt men, dat de landinruimingen door de Porte aan den Pacha in 1834, bij het zoogenaamde tractaat van Kutahia, gedaan, zeer zullen worden verminderd, doch hem daarentegen voor zijne familie het erfregt, maar geenszins de onafhankelijkheid zal worden toegestaan. Men zal aan Frankrijk veroorloven aan de beraadslagingen te Londen deel te nemen, ja, men gelooft zelfs, dat het, voor zoo verre het daarvan afziet, door de groote mogendheden zal worden uitgenoodigd, om tot de uitvoering der door haar genomen besluiten mede te werken. Wanneer ook aan deze uitnoodiging niet werd voldaan, en Frankrijk verkoos onzijdig te blijven, zoo zouden de dwangmaatregelen tegen den Onder-Koning van de landzijde door Rusland, en van den zeekant, door de vereenigde vlooten van Rusland, Engeland en Oostenrijk worden ten uitvoer gelegd. Intusschen is het waarschijnlijk, dat men te Londen de noodige maatregelen zal nemen, om ook wanneer een derde geval plaats mogt hebben, daarin te voorzien.

STADSNIEUWS.

Door vriendelijke mededeeling zijn wij in staat gesteld de navolgende opgave mede te deelen, aanwijzende het aantal reizigers en opbrengsten, sinds de vorige van 31 October 1839.

Vertrek van	*Datums.*	*Getal Reizigers.*	*Opbrengsten.*
Amsterdam. .	van 1 tot en met 30 Nov.	7,305	*f* 3.787.55
Haarlem . . .	» » » » »	7,159	» 3.732 17½
Amsterdam. .	» 1 » 31 Dec.	7,012	» 3,377.23
Haarlem . . .	» » » » »	6,695	» 3,151.9[illegible]
	Totaal	28,171	*f* 14,048.93½
	Bedrag der vorige opgave	49,592	» 27,716.25½
	Totaal Generaal	77,763	*f* 41,765.19

De Criminele Regtbank in Holland, heeft op 3 Januarij, het vonnis door de Arrondissements-Regtbank te Haarlem, op 12 September 1839, ten laste van J. H. gewezen, bekrachtigd, waarbij dezelve is veroordeeld ter zake van enkelen diefstal, tot eene maand gevangenis, met de kosten.

BEVALLEN. 30 Dec. C. W. Loder, geb. Cardinaal, Z. — 31 Dec. C. A. Kerstiens, geb. Cruse, D. — C. E. Braun, geb. Ewers, D. — 1 Jan. D. C. Koenen, geb. van Halteren, D.

OVERLEDEN. 29 Dec. A. E. Stoopendaal, wed. C. A. Fortuijn, 51 j. — 30 Dec. J. H. Groenenberg, 59 j. — 1 Jan. H. J. Waller, 7 m.

---

onachtzaamd hebbende, mogt dit hem niet gelukken. Door den uitersten nood gedwongen, beleende hij eerst zijn horologie en andere kostbaarheden, en vervolgens zijne kleederen; toen leefde hij slechts van water en brood. CLARA, van FERDINAND'S diepe ellende onderrigt, schreef hem dringend, dat hij toch zijnen vader om vergiffenis zou smeken. «Neen,» antwoordde hij op dezen brief, «neen, ik zal mij niet verontschuldigen, want men zou denken, dat de armoede mij afschrikt; mijn vader heeft mij uit zijn huis verjaagd; mijne voeten zullen nooit weder zijnen drempel betreden.»

CLARA, zeer verlangende om haren broeder te zien, schreef hem, dat hij den volgenden Zondag in de kerk, waar zij gewoonlijk hare godsdienstpligten waarnam, zou komen. FERDINAND kwam; maar hoe diep werd zij door de ongunstige verandering van zijn voorkomen getroffen! Zijne frissche en blozende kleur was verdwenen; zijne oogen stonden dof en verwilderd, en zijne vermagerde gelaatstrekken droegen den onmiskenbaren stempel van hartstogten en ellende. CLARA wendde hare blikken af om hare droefheid te verbergen. Nadat zij elkander hartelijk hadden omhelsd, trachtte CLARA den jongeling door klem van redenen te bewegen, om zich voor de voeten zijns vaders te werpen, doch, schoon zeer aangedaan, weigerde hij volstandig aan haren wensch gehoor te geven, meenende, dat men dezen stap gewis enkel aan zijnen dringenden nood zou wijten.

«Neem deze kleinigheid,» zeide CLARA, FERDINAND met schroomvalligheid vijftig francs in goud aanbiedende; «dit geld heb ik niet noodig, en het zal u in staat stellen om met meer gerustheid eene betere toekomst af te wachten.» FERDINAND bloosde: «waardste zuster,» antwoordde hij, «ik wil u niet van uwe spaarpenningen berooven. Bekommer u niet om mij; want ik heb geen' nood.» Zij drong echter zoo sterk bij hem aan, dat hij dit geld aannam. Eene maand daarna zag CLARA hem weder, doch zijne ellende was intusschen nog vermeerderd. Hij had geene bezigheid gevonden; zijne havelooze kleederdragt getuigde van zijnen kwellenden toestand. «Ik heb u een klein geschenk medegebragt,» zeide CLARA, hem andermaal vijftig francs ter hand stellende, om welke som bijeen te krijgen zij een' ring verkocht had. Maar zich wel wachtende hiervan te spreken, wendde zij voor, dat haar vader haar dit geld had gegeven, misschien wel met het geheime doel om het hem te doen geworden, schoon hij hiervoor niet openlijk wilde uitkomen.

FERDINAND'S toestand verergerde bij den dag.

Op zekeren avond ontving CLARA den volgenden brief:

«Ik zie wel, dat ik eindelijk een besluit moet nemen; ik heb vernomen, dat mijn vader u hetgeen gij mij ter hand hebt gesteld, niet heeft gegeven, en ik dit aan uwe edelmoedigheid verschuldigd ben. Maar ondanks al uwe opofferingen, klimt mijne ellende steeds hooger. Nergens darf ik mij meer vertoonen; mijne vrienden ontwijken mij, en niets wil mij gelukken. Ik zal dus de kans beproeven, dit is het eenige middel om mij te redden; en zoo deze mijne hoop mij bedriegt... Wel nu, dan is mij de dood eene zekere haven. Vaarwel, mijne zuster, gij, die ik alleen op de wereld bemin.»

CLARA was als versteend van droefheid en angst. Oordeelende, dat zij voor de laatste maal de genade van haren vader voor haren broeder behoorde in te roepen, dewijl hij anders verloren was, bereidde zij zich om het vertrek van haren vader binnen te treden, toen men haar een briefje van dezen overhandigde, waarin hij haar meldde, dat hij om eene gewigtige zaak tot den volgenden maandag, (men was toen op vrijdag) afwezig zou blijven.

Toen wanhoopte zij aan het behoud van haren broeder; maar de gedachte van zijn gevaar deed haar weder moed vatten; en alle hare kleinoodiën verzamelende, ging zij daarmede bij eenen juwelier, verkocht alles, en zond het bedrag aan FERDINAND. Deze verheugde zich eene som te bezitten, aan de verkrijging van welke zijne teedere zuster vele voorwerpen, waaraan zij gehecht was, en tot aan een gouden kruis, een geschenk harer moeder, opofferde. Dit geld was intusschen de oorzaak van zijnen geheelen ondergang, want van toen af was hij slechts op middelen bedacht om zijne zuster schadeloos te stellen, en de rampzalige nam zijne toevlugt tot het spel. Gelijk het meest altijd geschiedt, als om den speler des te zekerder in den afgrond te storten, won FERDINAND in den beginne, en werd daarna door de grillige fortuin beurtelings begunstigd en vernederd. Maar spoedig boeide deze verderfelijke hartstogt hem geheel, en het denkbeeld der droefheid van zijn' eerlijken vader en van zijne brave en teedere zuster liet hem koud en onverschillig. Aldus vergiftigde de schuldige jongeling zonder wroeging de laatste jaren van den achtenswaardigen grijsaard, wiens einde door zijne verfoeijelijke halsstarrigheid werd verhaast. (*Vervolg hierna.*)

Beursprijzen der Effecten.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	Amsterdam, 3 Jan. 4½ ure. — volg. de Soc. tot nut des Obligatiehandels. van	tot	gebleven.	volgens de Effecten-Societeit. laagste	hoogste	gebleven.
Nederl. … Werkelijke Schuld … à 2½	51¼	52¼	51⅞	51 13/16	52⅛	51 13/16
Dito … » 5	97¾	98¾	98	98	½	98
Uitgestelde dito … »	»	»	»	»	»	»
Kansbiljetten … f	23½	24	23½	23¼	13/16	½
Amortisatie-Syndic. » 4½	91¾	92½	92	91⅞	92¼	92
Dito … » 3½	»	»	»	»	»	»
Handel-Maatschappij » 4½	165¾	167¼	166¼	166	167	166⅛
Nieuwe dito … » 4½	»	»	»	»	»	»
Nieuwe dito 1837 » 4½	98¾	99¾	99	»	»	»
Entrepôt-Dok … » 4½	»	»	»	»	»	»
Oost-Ind. Leening » 4	»	»	»	»	»	»
Dito … » 5	95¾	96¼	96	95⅞	96⅛	95⅞
Aandeelen Kansb. » 4	»	»	»	»	»	»
Spoorweg Haarlem »	»	»	»	»	»	»
Aand. Rijn-Spoorw. » 4½	96¼	97	96⅛	96⅜	¾	»
Frankr. … Inschrijving G. B. » 3	»	»	»	»	»	»
Engeland. Dito … » 3	»	»	»	»	»	»
Spanje … Leening *Ardoin's* » 5	22¼	½	⅜	22 5/16	⅛	»
Dito onbep. Stukk. » 5	»	»	»	»	»	»
Passive … »	»	»	»	»	»	»
Deferred … »	»	»	»	»	»	»
Fransche Uitgestelden »	»	»	»	»	»	»
Engelsche dito … »	»	»	»	»	»	»
Portugal. Oblig. te Londen » 3	»	»	»	21¾	22	21¾
Napels … Certific. bij *L. & B.* » 5	»	»	»	»	»	»
Dito *Falc. & Co.* » 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Londen » 5	100¼	¾	½	»	»	»
Aandeelen *Tavoliere* » 3½	»	»	»	»	»	»
Dito te Parijs » 3½	»	»	»	»	»	»
Rusland … *H.&C.* 1798, 1816 » 5	105	½	⅛	105⅛	¼	»
Dito 1828, 1829 » 5	105	¼	⅛	105⅛	»	»
Dito 1831, 1833 » 5	98¼	½	⅜	98⅜	½	»
Oblig. te Londen » 5	»	»	»	»	»	»
Dito te Hamburg » 5	»	»	»	»	»	»
Inschr. in Assign. » 6	68	½	¼	68¼	⅜	¼
Certific. van dito » 6	70¼	¾	½	70½	»	»
Polen … Aandeelen à fl. 300 » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 500 » »	»	»	»	»	»	»
Pruissen. Dito R. 50 » »	»	»	»	»	»	»
g. Londen 1830 » 4	»	»	»	»	»	»
Oostenr. Aandeelen à fl. 100 » f	»	»	»	»	»	»
Dito à fl. 250 » »	»	»	»	»	»	»
Metaliek … » 5	104⅞	½	¼	»	»	»
Dito … » 3	»	»	»	»	»	»
Dito … » 2½	56	½	¼	56½	»	»
Dito te Londen » 5	»	»	»	»	»	»
Weenerb. *Goll & Co.* » 5	102¾	103	102¾	102½	¾	»
Dito … » 4	93	¼	⅛	93⅛	»	»
N. Ween. Aand. fl. 500 » f	»	»	»	»	»	»
Denemark. Oblig. te Londen » 3	»	»	»	»	»	»
Brazilië. Dito dito … » 5	73½	74	73¾	73¾	»	»
Louisiana. *Hope & Comp.* » 5	»	»	»	95½	»	»
Darmstadt Aand. bij loting » f	»	»	»	»	»	»

BEURSBERIGT.

In onze Binnenlandsche Fondsen vertoonden zich over het algemeen verschillende verkoopers contant en op tijd, de daarin uitgevoerde inkoopen daartegen niet kunnende opwegen, heeft zulks zeer natuurlijk eene algemeene prijsvermindering te weeg gebragt, welke in meest alle vrij beduidend is geweest; in de Integralen bedroeg dezelve, bij vrij veel affaire, ⅜, en in de 5 pCt. O. I. Leening circa 1 pCt.

De Aand. Handel-Maatschappij waren insgelijks zeer gedrukt, en daalden mede, door verschillende verkoopen, 1 pCt. Het geld is aan onze markt thans zeer ruim.

In de vreemde Fondsen was geen bijzondere handel; de Ardoins iets beter van Londen en Antwerpen komende, waren dezelve ook alhier iets williger; in de andere geene noemenswaardige variatie. Russische en Oostenrijksche blijven steeds gevraagd; in Obl. Griekenl. was, tot de genoteerde prijzen, vrij veel affaire.

Ardoins Neg. 1838/39 18, ⅛. Dito onb. 17¼. Griekenl. bl. à £ 100. 14, ⅛. Dito à £ 200. 13½. Dito à £ 300. 12¾. Dito à £ 500. 12½, 11/16, ¾. Dito roode à £ 100. 12½. Columbia 2de Leening, à £ 100. 16¾. Dito à £ 250. 14⅜, ¼. Nieuwe Mexico 5 pCt. 26¼. Coupons Griekenl. bl. enk. f 2¼, 5/16. Dito Columbia enk. f 3. Dito Ardoins 16⅞.

Koers van het Geld: Beleening 4½. Prolongatie 4½. Wissel-Disconto 5 pCt.

Prijzen ten 5 Ure: Integralen 51 13/16 à ⅞. Kansb. f 23½ à 9/16. Handel-Maatsch 166¼. Ardoins à £ 85. 22 5/16.

Heden zijn 51 Vaten Maryland TABAK verkocht.

GRANENMARKT.

3 Januarij.

Oude *Tarwe* prijshoudend; geringe nieuwe lager afgegeven: 128 ℔ bonte Poolsche f 360; 126 ℔ o. Vriessche f 370; 120, 121 ℔ n. dito f 250, 256; 127 ℔ n. Rijn f 320; 120 ℔ n. Groninger f 248; 117, 122 ℔ o. roode Koningsberger f 315, 325.

Rogge in één doen: 119 ℔ jarige Pruissische f 156; 120, 123 ℔ n. Overijsselsche f 174, 180.

Garst flaauw: n. Zeeuwsche Winter f 170; 95, 97 ℔ Vriessche Winter f 150, 155.

Haver in één doen: 70, 74 ℔ o. Voer f 90, 94.

Boekweit als voren: 116 ℔ Geldersche f 190.

Koolzaad zonder handel.

Lijnzaad in één doen. 108 ℔ Pernau f 240. 110 ℔ Koningsb. f 240. 102, 103 ℔ Dito f 222.

Raapolie Ordinair f 34¾. Vliegend f 33¾ à 33½. Po. Mei, Sept. en Dec. f 33¾.

Lijnolie Ordinair f 28½. Vliegend f 27¼ à 27¾.

Hennepolie Ordinair f 33.

Raapkoeken pr. 1,040 st. f 70 à 72. — *Lijnkoeken* pr. 104 st. f 9 à 11¾.

WISSELKOERSEN, Amsterdam, 3 Januarij 1840.

	Geld.	*Papier.*		*Geld.*	*Papier.*
Londen kort		12.02½	Hamb. kort		35⅝
» 2/m	11.87½		» 2/m	35 5/16	

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

Londen, 31 December.

Consols op tijd. 3 pCt.	92⅛ à ¼.		Spanj. Ard. m.c. 5 pCt.	24¾ à ⅞.
Braziliê … 5 »	71½ à 72¼.		Passive … »	6 a ¼.
Columbia 2e L. 6 »	24¼ à ¾.		Portugal … 5 »	33¾ à 34.
Mexico … 6 »	28¾ à 29.		dito 3 »	23⅝ à ⅞.
dito 1837 … 5 »	28¾ à ¼.		Holland … 2½ »	53⅛ à ⅛.
Deferred … »	8 a ⅛.		dito 5 »	98¼ à 99.
Denemarken … 3 »	74 à ½.		dito O. I. … 5 »	96½ à 97½.

De Engelsche Fondsen waren over het geheel goed prijshoudend. In de Buitenlandsche Fondsen was het verrekendag, welke goed afgeloopen is. De Zuid-Americaansche waren williger; ook de Portugesche waren iets beter in prijs. De Spaansche waren aanvankelijk flaauw, 24⅜, doch hebben dezelve zich ten slotte weder tot 24¾ à ⅞ hersteld. In de Hollandsche was weinig variatie, doordien er geene latere berigten uit Amsterdam bekend waren.

Wisselk. Amst. 3/m 12.3¾ a ½, k. 11.19½ a 12.0½. Rotterd. 3/m 12.3 à 12 3¼.

Antwerpen, 2 Januarij.

België … 5 pCt.	100⅜.	Ardoins … 5 pCt.	22¼.
dito 4 »	92½.	Uitgestelde … »	7.
dito 3 »	70½.	Napels, *Falcon.* 5 »	93
Metaliek … 5 »	107¾.	Braziliê … 5 »	73½.
Partialloten … f	454.	Denemarken … 3 »	71.
Loten fl. 500 … »	268.	Pol. Lot. fl. 300 … f	124.
Darmst. Loten … »	24¼.	dito 500 … »	138
Nassau Loten … »	22¼.	Pruiss. Loten … 5 »	125.

Gisteren avond bleef de prijs der Ardoins 21 15/16; heden ging er in den beginne in dit Fonds zeer weinig om, doch op het einde der beurs verlevendigde zich de handel, en steeg de prijs van 22 tot 22¼ g.; ten 3 ure bleef men echter weder 22¼ p. contant, en 22⅛ p. op den 10 Jan.; deze meerdere vastheid moet voornamelijk worden toegeschreven aan eenige behoefte aan contante stukken; de Premiën waren aangeboden 1/m 22½ d. 1. In de Coupons en andere Fondsen was geene affaire.

Brussel, 2 Januarij.

Ofschoon er gisteren in de Ardoins geen handel was, was evenwel de stemming daarin flaauw; heden was de markt echter iets vaster: derzelver prijs opende 22⅛, en bleef 22¼.

Berlijn, 30 December.

Bij weinig veranderde prijzen, was heden in eenige Fondsen eenige meerdere affaire.

Frankfort a/m, 31 December.

Metaliek … 5 pCt.	106¾.	Pol. Lot. fl. 500 »	78.
dito 4 »	99⅝.	dito 300 »	69⅞.
dito 3 »	79¼.	Holland … 2½pCt.	51⅛.
Bank-Actiën … »	1990.	Syndicaat … 4½ »	91⅛.
Loten fl. 500 … »	143¼.	dito … 3½ »	75¼.
dito 250. »	111¼.	Spanj. Ard. … 5 »	7⅛.
		Portugal … 3 »	16⅝.
		Taunusbahn … f	282¼.

De afrekening is heden goed afgeloopen, doordien er in de meeste Fondsen eerder behoefte dan overvloed aan stukken bestond; de hoogere notering van Amsterdam, alsook het alhier regtstreeks uit 's Gravenhage ontvangen berigt van het aannemen der voorgestelde credietwet, door de Tweede Kamer der Staten-Generaal, hebben op de prijzen der Hollandsche Fondsen eenen gunstigen invloed gehad; de Integralen bleven, bij levendigen handel, 5/16 hooger. In de andere Fondsen was geene bijzondere variatie, alleen waren de Aand. Taunusbahn weder tot hoogeren koers gevraagd, en werden daarin eenige in blanco verkochte partijen ingekocht.

Hamburg, 31 December.

Metaliek … 5 pCt.	106¼.	Pol. Lot. fl. 500 pCt.	1?3¼.
Bank-Actiën … »	1660.	dito 300 »	139.
Loten fl. 500 … »	143½.	Holland … 2 »	51.
Rusl. Hamb. … 5 »	103.	dito 5 »	98.
dito te Lond. … 5 »	106⅝.	Denemarken … 3 »	71½.
dito 1831 en 33. 5 »	97½.	Ardoins … 5 »	20.

Wisselk. Amst. 2/m 36.10, k. 35.85. Parijs 2/m 199½. Petersburg 2/m 34⅛. Londen 2/m 13.3½. Weenen 6/w 149⅜. Berlijn 2/m 153.

Weenen, 27 December

Metaliek … 5 »	107¾.	Loten fl. 500 … f	143½.
Bank-Actiën …	1667.		

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Scheepstijdingen.

Het schip Jacoba Maria, Kapt. Cramer, van Schiedam naar New-York, te Falmouth binnen, heeft den 29 Dec. de reis voortgezet.

Het schip Ludd, Kapt. Zoetelief, van Leverpool naar Antwerpen, is den 29 Dec., met schade, te Darthmouth binnengeloopen.

Het schip Paulina, Kapt. G. T. de Boer, van Petersburg naar Hamburg, met schade te Cuxhaven binnen, was den 29 Dec., van de geleden schade hersteld zijnde, van de werf gehaald, en zou opgetuigd worden.

Het schip de 4 Gebroeders, Kapt. Schut, van Marseille naar Rotterdam, is den 13 Dec., met schade, te Cadix binnengeloopen; moest lossen en repareren.

Het schip Mercurius, Kapt. Mateling, van Amsterdam naar Bayonne, te Ramsgate binnen, heeft den 28 Dec. de reis voortgezet.

Van het schip Buitenwerf, Kapt. Rozema, in den haven van Elseneur gezonken geweest, was den 28 Dec de lading geheel gelost.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL 2 Jan. Z. Z. W. — J. Schlör, Kronprincessan, Alexandrie. K. Hoek, Anna Maria, Lissabon.

VLIE 30, 31 Dec. en 1 Jan. N. — Niets.

TERSCHELLING 28, 29, 30 en 31 Dec. — Niets.

HELVOET 2 Jan. Z. W. — F. Taaij, Fortuna, Leverpool. — Gisteren nog: C. Prahm, Nordstiernen, Baltimore. C. H. Vaalman, Catharina, Tremblade.

Het schip de Broedertrouw, Kapt. J. H. Hazewinkel, van Batavia, is heden nacht met hoog water van het Pampus gekomen, en naar Dordrecht opgezeild.

Het schip de Maasstroom, Kapt. C. van der Linden, van Batavia, is van voor het Pampus alhier op het Kanaal gekomen.

BRIELLE 1 Jan. Z. W. — R. Stranack, Giraffe (S), Londen.

MAASSLUIS 2 Jan. Z. W. — Niets.

MESSINA 3 Dec. Schaefler, Catharina, Tromsoe. — 4 Dec. Rindom, Jens H. Lund, Antwerpen.

St. UBES 21 Dec. Ruckmeijer, Charles, Antwerpen. Jensen, Matador, Bremen.

LISSABON 18 Dec. Noordhoek, Fortuna, Vlaardingen.

ANTWERPEN 1 Jan. Hansen, Engénie, Hull. Sibbeth, Betsey en Jane, Newcastle. — 2 Jan. Ranson, Thomas en Martha, dito.

Bij HASTINGS 29 Dec. Schach, Catharina, Sincapore.

SOUTHAMPTON 30 Dec. Courtney, Brunswick, Rotterdam.

GREENOCK 28 Dec. (in lading): Rankin, Glasgow, n. Rotterdam.

HAMBURG 30 Dec. Möhberg, Heinrich, Havana. Kröger, Fortuna, Amsterdam. Apveld, Vriendschap, dito. Witt, 2 Gebroeders, dito; alle het laatst van Cuxhaven. — 31 Dec. Iafienz, Carl Adolph, Rio-Janeiro. Bonjer, Jeannette, Antwerpen. Betten, 2 Gebroeders, Amsterdam.

UITGEZEILD.

TEXEL 2 Jan. W. Levers, August Ludwig, Oostzee. J. Kuhlcke, Charlotte, Bremen.

HELVOET 2 Jan. D. Kens, India, Batavia. H. Bos, Diligence, dito; dezelve zijn over het Pampus ten anker gekomen.

FALMOUTH 27 Dec. Bakker, het Vertrouwen, Amsterdam n. Bordeaux.

DARTHMOUTH 29 Dec. De Vries, Kleinkinderen, v. ..... n. Triest.

Carga Lijsten.

AMSTERDAM

ALEXANDRIA, J. Schlor, *Kroonprincessin.* 314 v. Tabak, D. Crommelin en Soonen.

ROTTERDAM.

LONDEN, W. Mason, *Commerce.* 334 b. Rijst, Dursel en en Co.; 11 v. Olie, Pluygers en Hanck; 60 b. Koffij, F. W. Eckstein; 229 bos. IJzer, Ch. Cornelder Hz.; 1,000 b. Rijst, 278 IJzeren Gaspijpen, Order.

J. Fife, *Ocean.* 677 z. Rijst, Sturenberg, Cankrien en Co.; 28 b. Katoen, C. L. Ringrose en Co.; diverse Koopm, Order.

HANDELBERIGTEN.

OVERZIGT VAN DEN HANDEL, GEDURENDE 1839.

Rotterdam.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

(*Vervolg en Slot.*)

POTASCH (Americaansche). Hiervan is, alhoewel dit jaar sterk aangevoerd, door uitgevoerde buiten- en binnenlandsche orders, op dit oogenblik weinig voorraad; de prijzen, welke in het voorjaar f 16¾ à 17½ waren, gingen in den zomer op f 15½ à 16½ terug; de laatst bestede prijs is f 16 à 16½ entr. geweest. Americ. *Paarlasch* is buitengewoon aangevoerd, daar er van het vorige jaar niets meer voorhanden is, en de behoefte groot was, vonden de eerst aangevoerde 50 vaatjes tot f 25 koopers, doch de aanhoudende toevoer veroorzaakte eenen ongunstigen invloed op den prijs, zoodat dezelve tot f 18½ daalde, en de laatst aangekomen 61 vaatjes kochten wij tot f 17 entr. Petersburger *Potasch* niet veel aangekomen; de prijzen zijn van f 14 à 15½ geweest, en laatst tot f 14½ entr verkocht, en zoo te koop. Toscaansche weinig aangevoerd, doch door den grooten voorraad, die van Ao. Po. over was, heeft men daardoor in de behoefte kunnen voorzien, en de orders uitvoeren; de prijzen zijn f 14½ à 15 entr. geweest, en zoo nog verkrijgbaar. Van Zweedsche zijn weinig partijtjes aangevoerd, die van f 11 tot 14 entr. koopers vonden. Van Dantziger zijn eenige vaten aangekomen, die f 11 hebben opgebragt. Rijnsche schaarsch aangevoerd, en is met f 15 à 15½ betaald.

VERFWAREN. *Indigo.* Wat de Java soorten betreft, dezelve zijn dit jaar sterk in aanvoer toegenomen, en de door de Ned. Handel-Maatschappij op diverse tijdstippen geveilde 2,370 kisten werden tot de prijzen van 280 à 600 cs. contant verkocht, welke veelal daarna met 10 à 20 cs. winst gezocht bleven. De voorraad bij de Ned. Handel-Maatschappij, alhier, is thans 1,148 kisten; er worden nog met 2 schepen 400 kisten gewacht, hetgeen vooruit doet zien, dat de voorjaarsveiling grooter zal zijn dan tot hiertoe het geval was. Ter vergelijking der vermeerderde jaarlijksche aanvoeren, zoo mede der verbeterde prijzen der door de Ned Handel-Maatschappij gehouden veilingen, voegen wij hiernevens een' gespecificeerden staat, waaruit men zal bemerken, dat de hoogste prijzen dit jaar betaald werden, waardoor men kan afleiden, dat de qualiteiten zich merkelijk verbeterd hebben, en dezelve meer en meer door de buitenlandsche fabrijken, en bijzonder door Frankrijk, gevraagd worden, die zelfs aan de fijne soorten de voorkeur boven de Bengaalsche schijnen te geven. Van de Manilla's werden slechts 5 kisten aangebragt, die, met de nog voorhanden zijnde 63 kisten, op 1 Junij van 260 à 320 cs. verkocht werden. Wat van Bengaalsch en Spaansch aangevoerd werd, was transito.

Overzigt der JAVA *INDIGO-Veilingen der* Ned. Handel-Maatschappij.

Ao.	*Java Indigo. Invoer Rotterdam.*	*Voorraad. 31 Dec.*	*Veilingen te Rotterdam.*	*Kisten.*	*Loop der prijzen.*
1830	35 Kn.	— Kn.	23 October 1833.	174.	300 à 415 cs.
1831	97 »	50 »	27 Junij 1834.	449.	250 » 425 »
1832	77 »	11 »	3 Julij 1835.	546.	205 » 385 »
1833	191 »	— »	24 Maart 1836.	682.	160 » 480 »
1834	549 »	— »	29 Sept. 1836.	763.	305 » 490 »
1835	1060 »	460 »	7 April 1837.	351.	190 » 505 »
1836	1244 »	164 »	25 Sept. 1837.	834.	150 » 490 »
1837	1379 »	314 »	18 Mei 1838.	761.	175 » 485 »
1838	1837 »	848 »	24 Sept. 1838.	507.	210 » 520 »
1839	2696 »	1285 »	26 Maart 1839.	1319.	280 » 600 »
	9165 Kn.		27 Sept. 1839.	1051.	285 » 600 »
				7437.	

Meekrap. De handel daarin was in den loop van dit jaar minder belangrijk dan in het vorige; vooral was dezelve in het najaar van weinig beteekenis, voornamelijk veroorzaakt door het geschokte vertrouwen in America, waardoor de verzendingen daarheen niet noemenswaardig waren; de verwachting, reeds vroeg in het jaar geopperd, van een klein gewas, heeft zich sedert ruimschoots bevestigd, en hierdoor soutenecerde de markt zich redelijk, alhoewel eenige soorten wel iets lager verkrijgbaar zijn, behalve kleine onberoofde en gemeene, die steeds het meest gevraagd blijven; onze prijsnoteringen zijn:

	1839.	1838.	1837.	1836.
Fijne Krap …	f 37 à 45.	f 37 à 46.	f 38 à 49.	f 40 à 49.
Kleine » …	» 33 » 35.	» 34 » 36.	» 35 » 37.	» 35 » 37.
Onberoofde …	» 29 » 33.	» 28 » 34.	» 30 » 35.	» 29 » 35.
Kleine » …	» 23 » 27.	» 22 » 26.	» 22 » 27.	» — » —
Gemeene …	» 16 » 22.	» 15 » 21.		» — » —

Verfhout. Spaansch Campêche is sterk aangevoerd, en vond nog al koopers; de bestede prijzen waren in April f 7½, in den zomer f 6¾ à 6½, in het najaar f 6½ à 7, terwijl naderhand het restant tot f 6⅞ entr. opgeruimd werd. Van St. Domingo en Jamaica Campêche was de aanvoer bij vorige jaren vrij aanmerkelijk, doch, door de algemeene vraag in het najaar, den weinigen voorraad, en kleine arrivementen, welke in de behoefte niet konden voorzien, zijn de prijzen weder hooger gegaan, en bestelde men in Jan. ll. voor 12,000 ℔ f 8⅛, daalde in April en Mei tot f 6½ à 6¼, in den zomer f 5 à 5¼, en ging later weder tot f 5½ à 6; voor de laatste arrivementen werd f 6¼ entr. betaald. Cuba en Curaçao *Geelhout* werd weinig aangevoerd; voor het Curaçao, dat hier aan de markt is geweest, is f 3¾ à 4¼ entr. besteed, en voor het Cuba f 6⅝ entr.; de groote partij hiervan, bij het begin van het jaar alhier voorhanden geweest, ruimde genoegzaam tot f 7 entr. op. *Sandelhout* circa niets bijgekomen, doch wij hebben hier altijd nog eenen goeden voorraad liggende, waarvan men de orders tot f 3½ entr. uitvoerde. *St. Martenshout* sterk aangevoerd, doch vond weinig aftrek; tot f 7½ ging er een gedeelte af. In *Nicaraguahout* is niets omgegaan; tot f 4 cons. te koop. *Sapanhout* werd minder dan Ao. Po. aangevoerd, en daardoor waren in het voorjaar goede qual. nog al gevraagd en met f 6 à 8 betaald. Voor een paar zeer mooije partijtjes is f 9 à 9½ besteed; echter in het najaar zijn de prijzen minder gegaan. Zeer ord. *BS. Hout* bragt niet meer dan f 4¾ à 5¼ op, en redelijk goede qualiteiten f 6¾ à 7½. *Curcuma.* In dit artikel is weinig omgegaan; alleen 274 balen, krachtige qualiteit, waarvoor f 12 entr. besteed is; de 200 balen middel qualiteit, nog voorhanden, zijn tot f 8½ à 9 entr. te koop. *Harst*, wat Americ. betreft, buitengemeen aangevoerd, doch, door veel vraag voor Duitschland, zijn de omzettingen hierin groot geweest; het meeste werd van f 4 à 4¾ verkocht, en de laats aangekomen 200 vaatjes tot f 3⅞ entr. De 160 vtj. voorhanden worden f 4 à 4⅛ entr. gehouden. Gele, in vaatjes en matten, van Engeland aangevoerd, bragt in het begin f 5½ op, doch, door verdere arrivementen, meer dan voor de behoefte noodig was, tot f 5⅛ entr. gedaald, en alzoo te verkrijgen. *Sumak* is veel aangevoerd, doch meest transito; de Siciliaansche soorten, waarvoor men in Februarij f 10 betaalde, werden in den zomer tot f 7¾ a 8 entr. verkocht, tot welken laatsten prijs nog aan de markt is. Triester en Verona tot f 5¾ à 5½. Tyroler tot f 6½ cons. te koop. *Zwavel* is, wat ruwe aanbetreft, weinig alhier aangevoerd, hetgeen f 6¼ à 6½ opbragt; de 27 vaten Sublimaat werden tot f 7 entr. verkocht. Pijp varieerde dit jaar van f 7 tot 8½ entr.

VETWAREN. Zuidzee *Traan.* Door onbeduidende invoeren konden de omzettingen niet zoo belangrijk als in vroegere jaren zijn; de prijzen varieerden van f 26 à f 28; aangebragt werden 10,009, voorraad op heden 4,000, en onze verkoopen bedroegen 12,609 Ned. vaten. Van Groenlandsche blanke *Walvischtraan* kregen wij hoegenaamd geene toevoeren; de verkoopen, welke daarvan plaats hadden, bestaande in 994 Ned. vaten, waren van de aanvoeren van het vorige jaar, waarvan nog 50 vaten onverkocht over zijn; de bestede prijzen liepen van f 39 à f 40. Bruine *Levertraan*, hiervan werden 1,087 tonnen ingevoerd; onze tegenwoordige prijs is f 37½, en die van blanke dito f 38, waarvan slechts 133 tonnen aangebragt werden.

TEER. Van Archangel werden 700 tonnen aangevoerd, en er zijn 350 tonnen van over, waarvan de prijs op f 162 staat.

PIK. De invoer van Archangel was zeer gering, zijnde slechts 350 ton; met het najaar vertoonde er zich belangrijke vraag, waardoor de prijzen tot f 228 stegen.

Londen, 31 December.

SUIKER. In West-Indische is niets omgegaan, uithoofde van de feestdagen. Naar blond Havana blijft eenige vraag bestaan, doch is weinig ter markt, en wordt hooger gehouden. In Brazil is zeer weinig omgegaan, maar is zeer vast in prijs. Geraffineerd goed prijshoudend.

KOFFIJ. Hierin is zeer weinig omgegaan. Naar middel en beste qualiteit W. I. blijft vraag; Ceylons goed vorige prijzen waard. Mocha gaat tot zeer hooge prijzen goed van de hand. Brazil minder begeerd, en alleen in de beste soorten te plaatsen. Van St. Domingo en Rio zijn circa 1,000 balen afgedaan; eerste tot 48/., laatste tot 45/6.

KATOEN. Hierin is niets omgegaan; prijzen nominaal.

THEE. Hierin is weder vrij wat handel geweest, en de prijzen zijn 2 dr. hooger. Vrije handels Congo is 2/4 à 2/5¼; Compagnies dito 2/5 à 2/6½; Twankay 2/5½ à 2/6½.

RIJST. Bengaalsche niet onder vorige prijzen te bekomen; goede witte wordt op 14/ gehouden.

SPECERIJEN. *Pepor* wordt hoog gehouden; Sumatra niet onder de 3¾ dr. te koop. *Piment* zonder vraag, en prijzen nominaal.

VERFWAREN. Naar O. I. *Indigo* is weinig vraag, en, zoo men wilde verkoopen, zoo men 3 à 4 dr. onder de prijzen der October-veiling moeten geven. Van *Cochenille* zijn in de tweede week van Januarij belangrijke partijen in veiling aangeslagen.

METALEN. Engelsch *Koper* is goed gevraagd, met rijzende prijzen. Engelsch *IJzer* goed prijshoudend. Engelsch *Lood* iets hooger, en daarin is goede handel geweest; diverse partijen Spaansch zijn tot £ 17.5 à £ 17.10 gedaan, en thans niet onder £ 17.10 te koop. Zweedsch *Staal* vaster in prijs. In O. I. *Tin* is weinig omgegaan.

TALK prijshoudend, en gevraagd; in loco is tot 49/. à 49/3 vrij wat gedaan; op levering is tot vorige prijzen, namelijk 48/9 à 49/., eenige handel geweest.

BOTER. Beste vreemde ontbreekt, en bedingt hoogere prijzen; terwijl de mindere traag van de hand gaat; voor beste Vriessche is 101 à 112/. besteed.

Leverpool, 30 December.

KATOEN. Met tamelijk veel vraag; 3,500 balen zijn verkocht, alle, met uitzondering van 700 Americaansche ten uitvoer, in consumtie. De markt is stil, en sedert Vrijdag ll. zonder eenige prijsverandering.

Antwerpen, 2 Januarij.

SUIKER. 120 kisten wit Havana zijn tot f 20½ nat. vlag verkocht.

In andere artikelen is niets meldenswaard omgegaan.

Delft, 2 Januarij.

BOTER. Marktprijs f 35 à f 37.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

Hamburg, 31 December.

Aan het einde der vorige week werden, bij heropende scheepvaart, circa 80 last *Tarwe*, voor dadelijke verzending, tot voluit vorige prijzen gekocht; voor 121, 122 ℔ witte Silesische werd 185 Rx., 127 ℔ Brunswijker 153, 125, 126 ℔ dito en Mecklenburger, en 120 ℔ bonte Poolsche 150 Rx. besteed; gisteren is 128, 129 ℔ Marksche tot 155 Rx. gedaan, en heden is op levering, bij partijen, 124, 125 ℔ Maagdenburger tot 145 à 146½ Rx. gesloten. *Rogge* vast in prijs, met weinig omzet: 115, 116 ℔ Archangelsche, van den zolder, tot 80 Rx. verkocht. *Garst* niet lager; eene partij 99 ℔ Pommersche, op zolder, bedong gisteren 78 Rx. Met andere *Granen*, en ook met *Koolzaad*, is het stil. *Raapolie* op Januarij 18 M. 4 sch.; op Maart en April 18 M. 8 sch. Mooi rood *Klaverzaad* iets hooger betaald; wit stil.

Kunsten en Wetenschappen.

ALGEMEENE EN BIJZONDERE TECHNOLOGIE, *een Handboek tot eene wetenschappelijke en practische kennis van Handwerken, Ambachten, Kunsten en Fabrijken, volgens derzelver tegenwoordigen toestand*, door S. BLEEKRODE, doctor in de Wis- en Natuurkunde, enz. Te *Groningen*, bij P. S. Barg-Heorn. *Acht afleveringen met platen.* Prijs van ieder aflevering bij Inteekening, *f* 0.90, en van elke plaat *f* 0.15. 1836—1839.

Bij den voortgang, dien men algemeen in de Vaderlandsche Nijverheid waarneemt, worden thans ook niet minder de wetenschappen beoefend, aan welke de meeste takken van Nijverheid hunne tegenwoordige uitbreiding en meerderen bloei te danken hebben. Sedert de beroemde Vaderlandsche Geleerde Uilkens het Technologisch werk van Hermbstädt in onze taal overgebragt heeft, is er geen werk over de Technologie verschenen, hetwelk aan de *tegenwoordige* behoefte voldoen kan. Des te meer mag derhalve de aandacht van onze Landgenooten op bovengenoemd werk gerigt worden, omdat hetzelve oorspronkelijk bewerkt, de Technologie in haren geheelen theoretischen en practischen omvang omvatten zal. Ook het gouvernement heeft, naar wij weten, door eene inteekening op *tien* exemplaren, de uitgave van hetzelve begunstigd. Wij willen hier slechts een beknopt overzigt geven van hetgene in deze *acht* afleveringen verhandeld wordt.

De *eerste aflevering* bevat eene INLEIDING tot het geheele werk; in dezelve wordt het verband tusschen de verschillende bedrijven onderling, en tot de wetenschappen, bijzonder tot de Technologie, opgehelderd, terwijl de juiste vereeniging tusschen theorie en practijk nader ontwikkeld wordt. Eene algemeene beschouwing over materialen, bewerkingen, beweegkrachten, werktuigen en kunstvoortbrengsels dient, om den beoefenaar der wetenschap meer uitvoerig met hare onderwerpen en derzelver uitgestrektheid bekend te maken. Gepast is hier het onderzoek van een Staathuishoudkundig problema, namelijk, over het belang en de voordeelen, die uit het gebruik van de meer volmaakte machinerie voortvloeijen, en van welken aard de nadeelen zijn, die hierdoor ontstaan; velen kunnen hier den weg vinden tot eene juiste beoordeeling der omstandigheden, die tot zoo vele klagten aanleiding gegeven hebben. In het kort wordt hier nog gesproken van fabrijken en werkplaatsen, waarbij de schrijver te regt aanmerkt, ten opzigte van de *Technologische*, of liever van de *Polytechnische Scholen*: « Hierin is men, helaas! in ons Vaderland ten achteren, hoe zeer ook de algemeene beschaving bevorderd worde. Dit kan niet zonder invloed blijven op deze klasse der maatschappij, gelijk inderdaad reeds plaats heeft, enz. (bladz. 79). » Men vindt hier ook nog eene schets der regels, die bij de beschouwing van eenig bedrijf, bij het bezoek van eene fabrijk of werkplaats, alsmede bij de oprigting van eene fabrijk of werkplaats, verdienen in aanmerking genomen te worden.

De *tweede en volgende Afleveringen* bevatten *de leer der krachten in het algemeen*, en bijzonder *die van levende wezens, van het water, van de lucht, van de warmtestof* en *van den stoom*. Het EERSTE HOOFDSTUK dezer aflevering maakt ons *met den aard en de werking der krachten, en met de wijze, om derzelver grootte te bepalen*, bekend. In het TWEEDE HOOFDSTUK wordt *de kracht van levende wezens*, die van menschen en dieren, niet alléén naar derzelver vermogen, maar ook naar al de mogelijke wijzen van aanwending, door drukking of spierkracht op werktuigen beschreven en beoordeeld. Indien dan dit Hoofdstuk reeds veel stof ter beoefening aanbiedt, nog ruimer vindt men deze in het volgende DERDE, hetwelk *over de kracht des waters* handelt. Na eene algemeene beschouwing over de leer van het evenwigt en van de beweging des waters, worden de verschillende wijzen van krachtaanwending beschreven: de botsende kracht op onderslagraderen, als horizontale en verticale waterraderen; de drukkende kracht bij bovenslagtige, rugslagtige en andere soorten van raderen; de werking door drukking en botsing bij de kropraderen, de raderen van Poncelet, de turbine; de kracht des waters door reactie of terugwerking, terwijl in eene bijzondere § het rad van Fourmeyron verklaard wordt, hetwelk, hoewel van latere vinding, algemeen geroemd wordt; de aanwending der hydrostatische drukking bij de waterkolom-machine en de waterpers; en ten laatste de werking des waters in den waterram, der opringkegel, alsmede deszelfs zwemkracht, de kracht bij het bevriezen, en de kracht van de Artesiaansche putten. « Door middel van eene grondige natuur- en werktuigkundige kennis, is het velen gelukt, (dit zijn de woorden des schrijvers, bladz. 466), om van het water, in welke omstandigheden het ook voorhanden zij, een nuttig gebruik als beweegkracht te maken. Niet alléén, waar hetzelve met eenig verval stroomt, maar ook, waar het in eenige hoeveelheid voorhanden is, leert de kunst hetzelve tot eene beweegkracht vormen; zelfs weet zij het water uit de ingewanden der aarde te verzamelen en dus hare werktuigen te drijven. De stroomen op de hoogte der bergen zoowel als de afwisselende beweging der zee worden tot werktuigen overgebragt, terwijl reactie, middenpuntvliedende kracht, hydrostatische drukking en andere eigenschappen des waters, als de minst kostbare en overal verspreide vloeistof, niet buiten eene hoogst zinrijke toepassing blijven. » Het vierde hoofdstuk brengt ons op het tegenwoordige standpunt der wetenschap en kunst, met betrekking tot *de lucht als beweegkracht*. Ook hier dient eene algemeene beschouwing over de leer van het evenwigt en van de beweging der luchtvormige vloeistoffen tot inleiding. De wind als beweegkracht wordt breedvoerig beschreven, terwijl men alles, hetgeen tegenwoordig dienaangaande bekend is, vereenigd vindt ten opzigte van de verticale en horizontale windmolens; een onderwerp, over hetwelk, voor zoo verre ons bewust is, tot nu toe, althans in onze taal, weinig geschreven is. Hierna volgt de aanwending van zamengeperste luchtsoorten, onder anderen ook van kolenzuur, van de luchtledigheid, enz.

De *kracht der warmtestof* wordt in het VIJFDE HOOFDSTUK niet alleen natuurkundig naar haren oorsprong en werking, maar ook practisch voor de toepassing, bijzonder door vele tabellen, ontwikkeld. Daarenboven heeft de schrijver alles bewerkt, hetgeen met betrekking tot de aanwending van de uitzetting der vaste, drupvormige en luchtvormige ligchamen bekend en beproefd is. Belangrijker nog wordt de stof van het ZESDE HOOFDSTUK, dat *over den stoom als beweegkracht* handelt. In de achtste aflevering, welke onlangs verschenen is, wordt, nadat de vorming, de eigenschappen, het vermogen en de aanwendingswijze van den stoom verklaard zijn, uitvoerig over *de stoomketels en de stookinrigtingen* gesproken. Om slechts een denkbeeld te geven van de wijze van bewerking, willen wij den inhoud van deze enkele § aanstippen: Berekening der noodige hoeveelheid brandstof, stoom en oppervlakte per paardekracht.

I. Over de *stookplaats*. *a.* Over den *schoorsteen*, afmetingen, vorm, materiaal, rookregisters. *b.* Over de *veergangen*, uitwendige, inwendige. *c.* Over den *haard*, uitwendige, inwendige, werktuigelijke, rookverterende, werktuigelijke kolenvoeders, enz. *d. Over het gebruik van heete lucht, en over het onderhouden der vuurs, bijzonder door stoom*, enz. *Over de bestuuring van het vuur, over den rook en het gebruik van denzelven*, enz.

II. Over den *stoomketel*. *a.* Over het *materiaal*. *b.* Over de *grootte*. *c.* Over den *vorm*; ronde of kogelvormige, kist- of wagenvormige.

Zoo verre is de schrijver thans gevorderd. De platen zijn nog niet volledig; wij missen dezelve bij de zesde en zevende aflevering. Wij wenschen allezins, dat de schrijver en uitgever alle moeijelijkheden mogten overwonnen hebben, welke zij tot het verkrijgen van goede steendrukplaten moesten ondervinden, en deze dan aan de verwachting voldoen. Naar het zich laat vermoeden, is de afdeeling over de leer der krachten spoedig voleindigd, en wij hopen dan, dat er geene vertraging plaats hebbe met de verdere uitgave des werks, van hetwelk de belangrijkste gedeelten nog moeten volgen. Dit berigt verstrekke om de belangstelling onzer landgenooten in deze onderneming op te wekken, ten einde dezelve moge bijdragen tot de kennis eener wetenschap, die zooveel invloed heeft op den roem van ons vaderland en de welvaart van onze landgenooten.

Advertentiën.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

CORRESPONDENTIE.

De *f* 20.— van L. te Rotterdam, zijn verantwoord in den *Avon* van 30 December, ll., onder Lett. Z.; onduidelijkheid van schrift i deze vergissing de oorzaak. Het artikel van denzelfden geëerden ze zal, even als vele andere artikelen uit Amsterdam, Leiden, Dordr en elders, betrekkelijk de handelingen der Tweede Kamer, ten aanzie leeningswet, niet geplaatst worden; doch de Redactie stelt zich voo de daarin uitgedrukte denkbeelden gebruik te maken.

Het antwoord aan EUTERPE zal niet geplaatst worden; de Redact eerstdaags de redenen, welke zij daarvoor heeft, doen kennen.

De steller van het ongeteekende breedvoerige artikel, over de ech met de agnaten van het Huis van Nassau, wordt verzocht zich bij ha kend te maken, opdat zij gelegenheid hebbe, deswege met ZEd. va dachten te wisselen.

Schouwburgen, Concerte

EN PUBLIEKE VERMAKELIJKHEDEN.

GEDRUKT BIJ A. ZWEESAARDT